

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲ TYRIMŲ TARNYBA

Lietuvos Respublikos Seimo
Aplinkos apsaugos komiteto
pirmininkui Algimantui Salamakinui
El. paštas gamta@lrs.lt

2014-10-03
Į 2014-09-23
2014-09-25

Nr. 4-01-5867
Nr. S-2014-6834
Nr. S-2014-6887

Lietuvos Respublikos Seimo
Antikorupcijos komisijos pirmininkui
Vitalijui Gailiui
El. paštas laraga@lrs.lt

**ANTI-KORUPCINIO VERTINIMO IŠVADA
DĖL MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIIP-1381(2)**

2014 m. spalio d. Nr. 4-01-

Atsižvelgdami į Jūsų prašymus, atlikome Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 7 straipsnio pakeitimo įstatymo Projekto Nr. XIIP-1381(2) (toliau – Projektas Nr. XIIP-1381(2) antikorupcinį vertinimą.

Atlikus Projekto Nr. XIIP-1381(2) antikorupcinį vertinimą, nustatyta, kad Projekte Nr. XIIP-1381(2) siūloma papildyti Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 7 straipsnį ir nustatyti, kad:

1) Parduodant valstybiniuose miškuose pagamintą žaliavinę medieną per Apvaliosios medienos elektroninę pardavimo sistemą, pirkėjai ilgalaikėms ir pusės metų trukmės sutartims sudaryti skirtuose aukcionuose galėtų įsigyti ne didesnę apvaliosios medienos ar miško kirtimo atliekų kiekį negu per paskutinius trejus metus įsigyto apvaliosios medienos ar miško kirtimo atliekų kiekio vidurkis.

2) Minėtas apribojimas nebūtų taikomas pirkėjams, kurie per trejų metų laikotarpį yra investavę į medienos perdirbimo ar apdirbimo pajėgumus. Šie pirkėjai, dalyvaudami ilgalaikėms ir pusės metų trukmės sutartims sudaryti skirtuose aukcionuose, turėtų teisę įsigyti tokį kiekį žaliavinės medienos, kuris atitinka dėl atliktų investicijų padidėjusius jų perdirbimo ar apdirbimo pajėgumus. Asmenų, investavusių į medienos apdirbimo ar perdirbimo pajėgumus per paskutinius trejus metus, vertinimą atliktų, padidėjusį žaliavinės medienos poreikį nustatytų ir išvadas Generalinei miškų urėdijai prie Aplinkos ministerijos kas pusmetį pateiktų Ūkio ministerijos

įgaliota institucija.

Manome, kad priėmus Projekte Nr. XIIP-1381(2) siūlomus pakeitimus susidarytų nevienodos sąlygos plėtoti veiklą, susijusią su valstybiniuose miškuose pagamintos žaliavinės medienos įsigijimu, o tokia situacija gali būti palanki korupcijos rizikos veiksniams atsirasti.

Siekdami skaidrumo, dėl Projekto Nr. XIIP-1381(2) teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Priėmus Projektą Nr. XIIP-1381(2), apvaliosios medienos ar miško kirtimo atliekų įsigijimo kiekis būtų ribojamas atsižvelgiant į vieną iš dviejų kriterijų – arba į per paskutinius trejus metus įsigyto apvaliosios medienos ar miško kirtimo atliekų kiekio vidurkį, arba į naujai sukurtus ar padidėjusius medienos apdirbimo ar perdirbimo pajėgumus:

1.1. Mūsų nuomone, priėmus Projekto Nr. XIIP-1381(2) siūlymus, susidarytų palankesnės žaliavinės medienos įsigijimo sąlygos asmenims, investavusiems į medienos perdirbimo ar apdirbimo pajėgumus, kadangi tokius pačius pajėgumus turintieji, bet į juos per Projekte Nr. XIIP-1381(2) nustatytą laikotarpį neinvestavę asmenys negalėtų įsigyti turimus pajėgumus atitinkančio žaliavinės medienos kiekio.

1.2. Neatmestina prielaida, kad siekdami pasinaudoti Projekte Nr. XIIP-1381(2) siūloma išimtimi asmenys, norėdami įsigyti didesnę žaliavinės medienos kiekį, net ir neinvestavę į medienos apdirbimo ar perdirbimo pajėgumus, pavyzdžiui, norėdami pasipelnyti perparduodami neperdirbtą žaliavinę medieną, deklaruos apie neva atliktas tokias investicijas. Be to, asmenys, pavyzdžiui, trejus metus pirkę mažesnę žaliavinės medienos kiekį negu turimi pajėgumai, esamus pajėgumus galėtų deklaruoti kaip neva padidintus pajėgumus investavus į jų perdirbimą ar apdirbimą. Tokios aplinkybės, mūsų nuomone, gali būti palankios norintiems piktnaudžiauti, pavyzdžiui: siekiantiems turėti įtakos asmenims, priimantiems sprendimus dėl padidintų pajėgumų investavus į jų perdirbimą ar apdirbimą vertinimo.

1.3. Įgyvendinant Projekto Nr. XIIP-1381(2) nuostatas, susidarytų palankesnės veiklos sąlygos asmenims, investavusiems į medienos apdirbimo ar perdirbimo pajėgumų didinimą, net ir pasibaigus trejų metų laikotarpiui, kurio metu dėl atliktų investicijų didinant medienos apdirbimo ar perdirbimo pajėgumus žaliavinei medienai įsigyti nebuvo taikomas per paskutinius *trejus metus įsigyto apvaliosios medienos ar miško kirtimo atliekų kiekio vidurkio kriterijus*, t. y. investicijas atlikusiems asmenims trejus metus būtų leidžiama įsigyti medienos apdirbimo arba perdirbimo pajėgumus atitinkantį žaliavinės medienos kiekį. Pasibaigus šiam laikotarpiui, leidžiamam įsigyti žaliavinės medienos kiekiui turėtų būti taikomas *trejus metus įsigyto apvaliosios medienos ar miško kirtimo atliekų kiekio vidurkio kriterijus*, tačiau, kadangi toks kriterijus turėtų būti skaičiuojamas pagal paskutinius trejus metus įsigytos žaliavinės medienos kiekį, faktiškai šiems asmenims būtų sudaromos geresnės sąlygos įsigyti turimus pajėgumus atitinkantį žaliavinės medienos kiekį negu neinvestavusiems ir dėl to negalintiems panaudoti visų pajėgumų.

1.4. Pagal Projekto Nr. XIIP-1381(2) nuostatas, *asmenų, investavusių į medienos apdirbimo ar perdirbimo pajėgumus per paskutinius trejus metus, vertinimą atliktų, padidėjusių žaliavinės medienos poreikį nustatytų ir išvadas Generalinei miškų urėdijai prie Aplinkos ministerijos kas pusmetį pateiktų Ūkio ministerijos įgaliota institucija.*

Iš minėtų nuostatų lieka neaišku, ar investicijas į medienos apdirbimo ar perdirbimo pajėgumus atlikusių asmenų (jų pajėgumų) vertinimas turėtų būti atliekamas kas pusmetį, ar tai būtų tik vienkartinis vertinimas, t. y. vieną kartą įvertinus asmenį ir jo pajėgumus, toks asmuo būtų netikrinamas trejus metus ir galėtų įsigyti šiuos pajėgumus atitinkantį žaliavinės medienos kiekį. Dėl to gali būti sukuriamos sąlygos piktnaudžiauti, pavyzdžiui: asmuo, įgijęs teisę trejus metus įsigyti žaliavinę medieną pagal padidėjusius pajėgumus atitinkantį poreikį, vėliau galėtų pajėgumus (ar jų dalį) ir faktinius poreikius viršijantį neperdirbtos žaliavinės medienos kiekį perleisti kitiems asmenims (neprarasdamas galimybės ir toliau pasinaudoti Projekte Nr. XIIP-1381(2) nustatyta išimtimi).

2. Projekto Nr. XIIP-1381(2) siūlymai leidžia daryti netiesioginę išvadą, kad šalyje šiuo metu aktuali valstybiniuose miškuose pagamintos žaliavinės medienos pasiūlos ir poreikių neatitikimo problema. Šiuo požiūriu, jei žaliavinės medienos poreikiai rinkoje viršytų pasiūlą, Projekto Nr. XIIP-1381(2) siūlymai būtų naudingi tam tikroms interesų grupėms.

Darydami prielaidą, kad Projekto Nr. XIIP-1381(2) tikslas yra įteisinti valstybiniuose miškuose pagamintos žaliavinės medienos pardavimo reguliavimo priemonės, *sprendžiant aktualią (ir (ar) galbūt aktualią ateityje) medienos poreikio neatitinkančios pasiūlos problemą, ir siekdami užtikrinti asmenų lygiateisiškumą, siūlome:*

2.1. Sprendžiant dėl Projekte Nr. XIIP-1381(2) siūlomų nuostatų priėmimo, įvertinti visų asmenų, kurių veikla susijusi su valstybiniuose miškuose pagamintos žaliavinės medienos įsigijimu, esamus pajėgumus.

2.2. Asmenims, *kurių veikla susijusi su tokios medienos įsigijimu, taikyti vienodus reikalavimus, pavyzdžiui, valstybiniuose miškuose pagamintos žaliavinės medienos pardavimo kiekį susieti pagal esamus ir naudojamus pajėgumus, atsižvelgiant į valstybiniuose miškuose pagamintos žaliavinės medienos pasiūlos ir (ar) poreikio problemą ir reguliuojant žaliavinės medienos pardavimą.*

Pagarbiai

Direktorius

Saulius Urbanavičius